

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut
-/Her

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2011-219 Offentligt vaskeri i Nanortalik

02. december 2011
Sagsnr. 2011-058007
Dok. Nr. 775108

Kære Anders,

Mange tak for dit brev om manglende offentligt vaskeri i Nanortalik. Din henvendelse tager udgangspunkt i, at flere husstande ikke har rindende vand og ikke har adgang til et vaskeri.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Du henviser også til, at manglende offentligt vaskeri har konsekvenser inden for sundhedsforebyggelse og sygdomsbekæmpelse i samfundet og henviser i den forbindelse specielt til tuberkuloseforekomsten.

Antallet af tuberkulosetilfælde i Nanortalik har ligget mellem 4 og 15 tilfælde per år siden 2003 med det højeste antal (15 tilfælde) i 2010. Der er ikke lavet direkte undersøgelser af sammenhængen mellem tuberkuloseforekomsten og adgang til en vaskemaskine i Grønland. En sådan undersøgelse vil alene ske på baggrund af det lille antal tilfælde og da mange har vaskemaskine ikke kunne vise en sikker statistisk forskel.

Men boligforhold og hygiejniske forhold vides at have stor betydning for forekomsten af infektionssygdomme inklusive tuberkulose. Tuberkulose var i de vestlige lande på retur allerede inden den medicinske behandling kom frem netop med baggrund i forbedringer i boligstandard og ernæring.

En af de ændringer, der har haft størst betydning for folkesundheden er "forbedring af boligforhold, renovation og fødevarerikthed" ¹. Risikoen for at udvikle TB er også i Grønland forhøjet for de socialt dårligst stillede borgere. Følgende grupper blev fundet at have højere risiko: personer bosiddende i en bygd og som ikke har adgang til rindende vand, bad og toilet med skyl, arbejdsløse og personer med et stort forbrug af tobak og alkohol².

Den største betydning for tuberkulosesmitte - når der tales om sammenhængen med hygiejne - er utvivlsomt den personlige hygiejne. Tuberkulose smitter oftest ved direkte kontakt gennem overførsel ved hoste, håndtryk efter hoste i hånden og med spyt generelt. Også indtørret spyt smitter, da tuberkulosebakterien godt kan tåle udtørring. Den

¹ Bjerregaard P: Folkesundhed i Grønland. Inussuk. Arktisk forskningsjournal. Grønlands Hjemmestyre 2004, side 32

² Ladefoged et al. Risk factors for tuberculosis in Greenland: case-control study. Int J Tuberc Lung Dis 15(1):44-49

største gevinst overfor smittespredningen er derfor ved nem adgang til mulighed for personlig hygiejne, gode toiletforhold og brug af disse faciliteter.

Det vides, at tuberkulosebakterien først dræbes ved udsættelse for 72 graders varme i 15 minutter eller højere temperaturer. For at undgå spredning af infektioner i hospitaler anbefaler WHO vask af tøj ved 70 grader C i 25 minutter eller 95 grader C i 10 minutter³. Vask i almindelig vaskemaskine nedsætter med udrydder således ikke smitterisikoen.

Jeg kan oplyse, at grunden til at Selvstyret lukkede sit vaskeriet i Nanortalik skyldes, at vaskeriet gav underskud – og at underskuddet belastede boligområdet.

Derfor blev vaskeriets maskiner i 2010 tilbudt kommunen, som overtog maskinerne i 2010.

Jeg er ikke orienteret om, hvorfor kommunen ikke driver vaskeriet.

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen

³ WHO/CDS/CSR/EPH. Prevention of hospital-acquired infections. A practical guide. 2001. (<http://www.who.int/csr/resources/publications/whocdscsreph200212.pdf>)